

دانشگاه علوم پزشکی کرمان
مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه:

جهت دریافت دکترای تخصصی دندانپزشکی

عنوان:

بررسی میزان غلظت گلوکز بزاق و ارتباط آن با تظاهرات دهانی مرتبط با افراد مبتلا به دیابت
ملیتوس

به راهنمایی استاد ارجمند:

سرکار خانم دکتر شهلا کاکوئی

پژوهش و نگارش:

دکتر بهاره حسینی

شماره پایان نامه:

۴۷ ت

سال تحصیلی :

۱۳۹۰-۱۳۹۱

چکیده:

مقدمه: تظاهرات دهانی در بیماران دیابتی می تواند دلایل متفاوتی داشته باشد و احتمالاً میزان گلوکز بزاق یکی از فاکتور های دخیل در این موضوع می باشد. هدف از انجام این مطالعه تعیین میزان غلظت گلوکز بزاق و ارتباط آن با میزان گلوکز خون ناشتا و تظاهرات دهانی افراد مبتلا به دیابت ملتیوس نوع ۲ می باشد. مواد و روشها: در این مطالعه تجربی ۱۲۸ بیمار مبتلا به دیابت نوع ۲ و ۱۳۲ فرد سالم انتخاب شدند. نمونه های خون و بزاق غیر تحریکی افراد مورد مطالعه جمع آوری گردید. میزان گلوکز بزاق با استفاده از روش گلوکز اکسیداز تعیین شد و مخاط دهان و دندانها از نظر وجود تظاهرات دهانی مورد بررسی قرار گرفت. در نهایت داده ها توسط *pearson correlation analysis*, *independent t test* مورد آنالیز قرار گرفتند.

یافته ها: مطالعه حاضر نشان داد که افراد در هر دو گروه کنترل یا گروه مبتلا به دیابت با غلظت گلوکز بزاق بالاتر به طور معنی دار *DMFT* و ایندکس بیماری پرپودنتال (*PDI*) بیشتر داشتند ($P < 0.001$) ولی ارتباط معنی داری بین غلظت گلوکز بزاق و تظاهرات دهانی مانند (کاندیدیازیس، خشکی دهان و...) وجود نداشت ($P > 0.05$). اما یک ارتباط معنی داری بین میزان غلظت گلوکز بزاق و گلوکز خون و HbA_{1C} در بیماران دیابتیک در مقایسه با گروه کنترل مشاهده شد ($P < 0.05$).

نتیجه گیری: مقدار گلوکز بزاق نمی تواند مستقیماً باعث ایجاد بیماریهای دهان شود اما افزایش قند خون خصوصاً در بیماران با دیابت کنترل نشده می تواند مقدار گلوکز بزاق را افزایش دهد.

کلید واژه ها: دیابت، گلوکز خون، گلوکز بزاق، تظاهرات دهانی

Abstract

introduction: Oral manifestation in diabetic patients can have different causes. Possibly, one of these factors could be due to salivary glucose. The aim of this study was to evaluate the relationship between the concentration of salivary glucose with type 2 diabetes mellitus (DM) as well as the association between fasting blood sugar with oral and dental manifestations in these patients.

Method and Materials: In this experimental study, 128 patients with DM type2 and 132 individuals in control group were selected. Their blood and unstimulated saliva samples were collected. The amount of salivary glucose was measured by glucose oxidase method. Then, the mouth and teeth were evaluated for oral manifestations. Data were analyzed by independent t -test and Pearson correlation test.

Results: The results of the present study showed that overall individuals with higher concentrations of salivary glucose had significantly higher DMFT and periodontal disease index, irrespective to be in diabetic or control groups ($P < 0.05$). However, there was no significant correlation between the concentration of salivary glucose and oral manifestations such as candidiasis, xerostomia, and so on ($P > 0.05$). Meanwhile, there was a significant correlation between salivary glucose concentration with blood glucose and HbA_{1c} in diabetic patients compared with the control group ($P < 0.05$).

Conclusion: Salivary glucose can't cause oral disease directly but increasing blood sugar especially in uncontrolled DM can raise the amount of salivary glucose.

Key words: Diabetes mellitus, blood glucose, salivary glucose, oral manifestation